

Evenementenmobiliteit

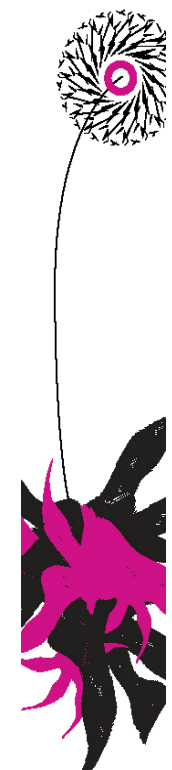
Proces, verkeersmaatregelen en verkeersafwikkeling

Wouter Hermelink

Graduation Date:
3 July 2008

Graduation committee:
Eric van Berkum
Thomas
Zwart

Organisation:
UT

Evenementenmobiliteit is een onderwerp binnen de verkeerskunde dat steeds meer aandacht krijgt in Nederland. Deze aandacht gaat vooral uit van de media. Onder meer grote evenementen en woonboulevards komen in de kranten en op internet naar voren als veroorzakers van congestie. In de verkeerskundige wereld is echter nauwelijks iets bekend over dit type mobiliteit. Voldoende reden om een onderzoek naar evenementenmobiliteit te doen om deze kennis te vergroten.

De doelstelling is daarbij het in kaart brengen van het proces, de verkeersmaatregelen en de impact op de verkeersafwikkeling. Daarbij zijn regionale verkeerseffecten ook een belangrijk punt van aandacht, omdat een evenement niet uitsluitend in de directe omgeving impact heeft. Om de doelstelling te bereiken is allereerst een definitie voor een evenement in de zin van mobiliteit bepaald en een model met evenementkarakteristieken opgesteld.

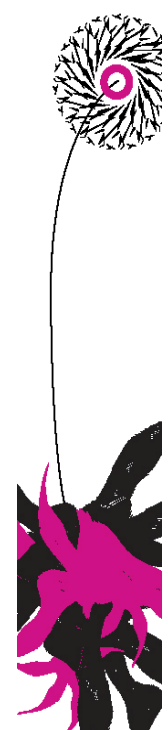
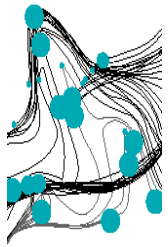
De definitie is als volgt:

Een evenement is een publieke activiteit met een geplande tijd en locatie, die invloed heeft op het normale transportsysteem als gevolg van toegenomen verkeersvraag en/of een afgenomen capaciteit door het evenement.

In het model met de karakteristieken worden de relaties tussen diverse kenmerken van een evenement aangegeven, en hoe deze van invloed zijn op het verkeerssysteem. De afzonderlijke kenmerken worden in de bestaande literatuur reeds genoemd, echter worden deze niet in een goede relatie tot elkaar geplaatst.

Met het gepresenteerde model kan inzicht worden verkregen in de factoren die van invloed zijn op de verkeersafwikkeling bij het evenement. Niet ieder kenmerk is van rechtstreekse invloed op het verkeerssysteem, zoals de populariteit van het evenement. Andere factoren, zoals de keuze van de vervoerwijze of wegwerkzaamheden, zijn wel van directe invloed op het verkeerssysteem.

Voor het onderzoek kon niet worden volstaan met een literatuuronderzoek. De beschikbare literatuur is voor wat betreft de inhoud en diepgang in feite te beperkt. Daarom is de informatie uit literatuur aangevuld met informatie uit observaties en interviews. Voor de interviews zijn zeven verschillende evenementen geselecteerd op basis van het type evenement. De observaties zijn uitgevoerd bij diverse evenementen.

Een aantal conclusies kan aan de hand van het onderzoek worden getrokken.

Het proces kan worden ingedeeld in vier fasen: planvorming, voorbereiding, uitvoering en evaluatie. Voorts kent het proces een werk- en overlegstructuur, die verloopt van strategisch (hoogste niveau), via tactisch en operationeel naar technisch (laagste niveau). Deze werkniveaus kunnen worden uitgezet tegen de fasering. Naarmate het proces dichterbij de uitvoering is, dan zijn de werkzaamheden meer operationeel en technisch van aard. Coördinatie en communicatie is noodzakelijk voor de terugkoppeling naar hogere niveaus.

In een aantal gevallen worden uitvoerende partijen (vrijwilligers, medewerkers of gespecialiseerde bedrijven) pas in de late voorbereiding bij het evenement betrokken. Hierdoor hebben zij geen invloed meer op de planvorming en daardoor mogelijk onvoldoende kunnen anticiperen op de verkeersafwikkeling. Door in de (operationele) planvorming al een vertegenwoordiger van de uitvoerende partij te betrekken, kan de uitvoerende partij haar voorbereiding beter invullen.

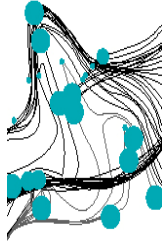
Jarenlang gebruik maken van hetzelfde verkeersplan leidt in veel gevallen tot gewenning bij de uitvoerende partijen. De kans is dan groot dat kleine aanpassingen aan het verkeersplan niet worden uitgevoerd, onder het motto 'de vorige keer ging het (ook) niet zo'. Dit kan worden voorkomen door het bestaande verkeersplan (periodiek) grondig te herzien, zodat een andere werkwijze kan ontstaan.

In de literatuur worden diverse verkeersmaatregelen en mobiliteitsmaatregelen genoemd die bij evenementen toegepast kunnen worden. De maatregelen zijn ingedeeld in een vijftal categorieën en worden met elkaar verbonden door middel van een zesde component Commando, Controle, Communicatie, Computers en Informatie (C4I).

Aan de hand van drie belangrijke aandachtspunten (doorstroming, veiligheid en overlast/hinder) wordt per evenement een maatregelset opgesteld met maatregelen uit de genoemde categorieën. Het blijkt dat de maatregelen in de meeste gevallen gericht zijn op het informeren en geleiden van de bezoekers, zowel lokaal als regionaal, en het aanpakken van mogelijke knelpunten in de lokale omgeving van het evenement.

De aangepakte knelpunten zijn op basis van de observaties in te delen in drie veel voorkomende problemen:

- Parkeerknelpunt, waarbij de capaciteit van de parkeerplaats (aantal voertuigen dat kan parkeren) of de verwerkingscapaciteit (aantal voertuigen dat per uur kan oprijden) onvoldoende is.
- Knelpunt met kruisend verkeer, waarbij een lage verwerkingscapaciteit voor een bepaalde richting zorgt voor een slechte verkeersafwikkeling.
- Knelpunt in het dwarsprofiel, waarbij de capaciteit van een wegvak ontoereikend is om een bepaalde intensiteit af te wikkelen (bijvoorbeeld weefstrook, versmalling).

Elk van deze knelpunten is in essentie een lokaal probleem. De effecten kunnen echter tot op het regionale niveau impact hebben. Een knelpunt vlakbij of op een regionale (snel)weg heeft al snel regionale verkeerseffecten.

Actieve verkeersmaatregelen zijn vooral gericht op knelpunten in de nabije omgeving van het evenemententerrein. Op regionale wegen blijven de toegepaste verkeersmaatregelen beperkt tot passieve geleidingsmaatregelen (bewegwijzering). Regelmatig doet zich bij grote evenementen en ook bij woonboulevards toch filevorming voor op regionale stroomwegen, zo is te lezen in krantenartikelen en op de websites van ANWB en VID.

Een meer actieve benadering, door ook knelpunten buiten de omgeving van het terrein van het evenement aan te pakken, heeft mogelijk een positief effect op de verkeersafwikkeling.

